1.10.2021

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Maatalousjaosto

ASIA: HE 146/2021 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2022 – PL 30 JA MAHDOLLISET KIPUPISTEET

**Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf** on tutustunut hallituksen talousarvioesitykseen vuodelle 2022 ja toteaa seuraavaa:

- **Suomen maatalous on syvässä kannattavuuskriisissä.** Tuotantopanosten hinta on noussut merkittävästi vuoden alusta. PTT:n 28.9.2021 julkistetun ennusteen mukaan maatalouden yrittäjätulo putoaa tänä vuonna jopa viidenneksen heikon sadon ja kustannusten nousun takia.

- Kannattavuuteen vaikuttaa maatalouden **markkinatulot, tukitasot ja kustannuskehitys.** SLC toteaa, että hallituksen budjettiesityksessä viljeliöiden tulotasoon suoraan vaikuttavat merkittävimmät momentit eli EU:n suorat tuet, luonnonhaittakorvausten ja kansallisten tuet tasot mahdollistavat suurien piirtein saman tukitasoon per hehtaari tai eläinyksikkö kuin vuonna 2021.

- SLC toteaa, että määrärahaa **Eläinten hyvinvointikorvaukselle** nousee 20 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2021. Lisäys on tervetullut jo alleviiva että sekä maa- ja metsätalousministeriö että kotieläintuottaja haluavat edistää eläinten hyvinvointia.

- SLC nostaa esille Maatilatalouden kehittämisrahastoon tärkeys. Talousarvioesityksessä sanotaan, että Suomen maatalouden suhteellisen kilpailukyvyn säilyttäminen edellyttää että rakenne- ja tuottavuuskehitys on vähintään yhtä nopea kuin keskeisissä kilpailijamaissa. Sen lisäksi tulee ilmastoinvestoinnit vaatimaan merkittävä investointirahoitus lähivuosina. **Makeran pääomittaminen on välttämätön**, jos me jatkossakin haluamme saada investoinnit liikkeelle ja kehittää Suomen maataloutta ja saada uusia, nuoria yrittäjiä aloittamaan tuotantoa.

- **Suomen elintarvikeviennin kasvupotentiaali** on edelleen merkittävä. Viennin edistäminen on erittäin pitkäjänteinen työ ja on koko Suomen näkökulmasta tärkeää, että vientiponnistukset jatkavat.

- SLC pitää hyvänä että on varattu 1,1 miljoona euroa **Ruukkiin turvepeltotutkimuksen tutkimusympäristön** sekä 1,0 miljoonaa euroa **Minkiön ja Maaningan maatalouden tutkimusympäristöjen** uudistamiseen. SLC haluaa kuitekin huomautaa että luonnonvaroja koskevan tutkimusrahoituksen on edelleen alimitoitettu verrattuna haasteisiin. Hallitusohjelman maatalousosiossa mainitaan mahdollinen uudelleenjakoa Suomen Akatemian, VNK:n ja sektoritutkimuslaitosten kesken, jotta nimenoman **luonnonvarojen tutkimustoiminnan rahoitusta kyetään vahvistamaan.**

- On erittäin tärkeää, että hallitus ottaa ilmastonmuutos vakavasti, mutta SLC on todella huolestunut poliittisesta keskustelusta koskien **Suomen CAP-suunnitelmaa.** Useat ovat ilmeisesti unohtaneet, että yhteinen maatalouspolitiikka CAP mainitsee yhdeksän tavoitetta, muun muassa: varmistaa

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

maataloustuottajille kohtuulliset tulot, parantaa kilpailukykyä, muuttaa elintarvikeketjun voimasuhteita, tukea sukupolvenvaihdosta, varmistaa elintarvikkeiden laatu ja terveysvaatimukset. Ilmastotoimet, ympäristönsuojelu ja maisemat ja biodiversiteetti ovat myös tärkeät tavoitteet nyt poliittinen keskustelu keskittyy melkein ainoastaan ilmastotoimien ympäri. Tuore selvitys CAP-suunnitelman ympäristövaikutuksista, joka on sinänsä hyvä työkalu, vain vahvistaa julkisuudessa vääristyneen kuvan, että CAP-suunnitelma on pelkkä ilmasto-ohjelma eikä maatalouspolitiikka. Nyt tarvitsemme laajemman keskustelun, joka ottaa huomioon myös miten CAP-suunnitelma vaikuttaa viljelijöiden tulotasoon, suomen maatalouden kilpailukyvyn jne.

- Kotieläintuottajien työtaakka on todella raskas ja uhkaa kasvaa vuodesta toiseen, kun eläinmäärä per tila kasvaa. Vuosilomaan oikeutettujen yrittäjien määrä alenee vuosittain 6 - 8 %. Lomituksen rahantarve on alentunut viime vuosina yli 10 M€/v ja sama kehitys jatkunee myös lähivuosina. SLC:n mielestä olisi tärkeää pidentää viljelijän vuosilomaa nykyisestä 26 päivästä. Nopean rakennekehityksen vuoksi syntyviä säästöjä pitäisi ottaa uudelleen käytettäviksi.

- Nuorten yrityskasvatuksessa **4H-toiminta** on yksi tärkeä lähestymistapa yrittämiseen. SLC:n mielestä satsaus 4H-toimintaan on investointi tulevaisuuteen.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf

Mats Nylund, puheenjohtaja

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0